ЗАТВЕРДЖУЮ
Фізична особа підприємець
_____ Володимир Мамченко
07.06.2024 р.

ТИПОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників «НУШ у 7 класі: виклики та стратегії успіху»

Розробник(и): ФОП Мамченко Володимир Павлович, ЄДРПОУ 3172409858

Рецензент(и): Фізична особа підприємець В. П. Мамченко

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми – Перехід учнів НУШ до 7 класу означає поглиблення спеціалізації та розвиток дослідницьких умінь у базовій школі.

Цільова група: Вчителі 7-х класів закладів загальної середньої освіти.

Обсяг (тривалість): Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою в межах одного освітнього циклу становить від 2 до 30 годин (0,06–1 кредит ЄКТС) та визначається індивідуально залежно від кількості обраних слухачем освітніх компонентів (тем). Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. У кожному випадку у сертифікаті зазначається фактично пройдений обсяг годин та тематика навчання.

Особливості реалізації програми – Програма має модульну структуру та реалізується у вигляді окремих освітніх циклів. У межах одного освітнього циклу слухач обирає одну або кілька тем відповідно до власних освітніх потреб. Кожна тема є логічно завершеним освітнім компонентом та може реалізовуватися автономно. Підсумковий обсяг підвищення кваліфікації в межах одного циклу формується шляхом накопичення обраних тем і становить від 2 до 30 годин. Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. За результатами кожного освітнього циклу видається окремий документ про підвищення кваліфікації із зазначенням фактично пройдених годин та тематики навчання.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Мета підвищення кваліфікації – Забезпечення професійної готовності вчителів до роботи у 7 класі (НУШ).

Завдання підвищення кваліфікації:

- Опанування нових підходів до викладання у підлітковому віці
- Методика формування ключових компетентностей семикласників
- Сучасні формати оцінювання навчальних досягнень

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- предметно-методична компетентність
- психологічна майстерність
- цифрова грамотність

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Педагоги зможуть успішно реалізувати освітні завдання для учнів 7 класу, готуючи їх до

свідомого навчання.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації – Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проєктній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації – Сертифікат або свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчально-тематичний план відображає перелік можливих курсів (тем), що реалізуються в межах програми. Проходження всіх тем, наведених у плані, не є обов’язковим. Кожна тема є окремим освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно.

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.–макс.)	Усього, год (мін.–макс.)
1	Топ 5 родзинок для класного керівника-позашкільна активність онлайн і офлайн	1	1–29	2–30
2	Створення мотивуючого до навчання середовища через діяльнісний підхід у навчанні 7-х класів НУШ	1	1–29	2–30
3	Інтерактивний калейдоскоп: Baamboozle, Interacty, Jigsaw Explorer, Flippity	1	1–29	2–30
4	Проста англійська у 7 класах НУШ. Мотивуюча комунікація з учнями.	1	1–29	2–30
5	Розвиток соціальної та громадянської компетентностей на уроках мови у 7 класах НУШ	1	1–29	2–30
6	Мистецтво у 7 класах НУШ, новий етап базового предметного навчання НУШ	1	1–29	2–30
7	Економічний розвиток українських земель у складі сусідніх держав у середині XIV – на початку XVI ст.: факти, погляди, методика представлення презентації матеріалу для учнів 7 класу НУШ.	1	1–29	2–30
8	Алгебра 7 клас НУШ: індивідуальна траєкторія навчання	1	1–29	2–30
9	Створення інтерактивного контенту для уроків мовно літературної освітньої галузі в 7 класі НУШ	1	1–29	2–30
10	Реалізація інтеграційних зв’язків на уроках інформатики у 7 класах НУШ	1	1–29	2–30
11	Використання ігрових технологій в професійній діяльності педагога у 7 класах НУШ	1	1–29	2–30
12	Методика викладання німецької мови у 7 класах НУШ: різноманітність методів і технік.	1	1–29	2–30
13	Експериментальні завдання з фізики як засіб формування у здобувачів освіти ключових компетентностей на прикладі 7 класів НУШ	1	1–29	2–30
14	Розвиток навичок написання творів у 7 класах НУШ	1	1–29	2–30
15	Нестандартні уроки біології у 7 класах НУШ	1	1–29	2–30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
16	Алгебра у 7 класі НУШ: адаптація навчальних матеріалів.	1	1–29	2–30
17	Використання штучного інтелекту в мовно-літературній освітній галузі у 7 класах НУШ	1	1–29	2–30
18	Творчі підходи до викладання біології у 7 класі НУШ.	1	1–29	2–30
19	Виконання експериментів на уроках фізики у 7 класах НУШ	1	1–29	2–30
20	Навчання написанню творів: інструменти та стратегії для 7 класу НУШ	1	1–29	2–30
21	Інформатика у 7 класах НУШ. Алгоритми роботи з оновленими програмами.	1	1–29	2–30
22	Розвиток ціннісного ставлення на уроках історії у 7 класах НУШ. Факти, погляди та методика представлення презентації матеріалу для учнів	1	1–29	2–30
23	Оцінювання результатів навчання у 5-7 класах НУШ: нове бачення. Особливості та виклики процесу оцінювання результатів навчання	1	1–29	2–30
24	Сучасні методи та освітні технології при викладанні біології у 7 класах НУШ	1	1–29	2–30
25	Цифрові інструменти для візуалізації біологічних процесів. Онлайн платформи та симуляції для демонстрації біологічних явищ.	1	1–29	2–30
26	Індивідуалізація оцінювання: як враховувати особливості кожного учня — розробка індивідуальних підходів до оцінки навчальних досягнень.	1	1–29	2–30

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Тема 1. Топ 5 родзинок для класного керівника- позашкільна активність онлайн і офлайн

Ключові питання теми: Сучасна школа розривається між онлайн, офлайн та змішаним форматом навчання. Роль класного керівника в цьому процесі абсолютно розмита- тут і журнали, і відвідування, і харчування, і виховні години, і робота з батьками. Проте класні години про шкоду цигарок чи здорове харчування важливі, але втрачають ціннісне значення- наявність величезної кількості джерел інформації анулює роботу класного керівника. Але ніхто не знімає з нас виховну роботу- тож що можна запропонувати сучасним дітям в сучасній українській школі? Поговоримо.

Тема 2. Створення мотивуючого до навчання середовища через діяльнісний підхід у навчанні 7-х класів НУШ

Ключові питання теми: Створення мотивуючого середовища під час вивчення іноземної мови відіграє ключову роль, впровадження діяльнісного підходу в рамках реалізації концепції НУШ через вивчення і розуміння, як людський мозок сприймає і засвоює інформацію є важливим компонентом сучасної системи освіти.

Тема 3. Інтерактивний калейдоскоп: Baamboozle, Interacty, Jigsaw Explorer, Flippity

Ключові питання теми: 1. Інтерактивність без кордонів: Baamboozle,

Interacty, Jigsaw Explorer, Flippity. 2. Огляд онлайн-платформ для створення якісного освітнього контенту.

Тема 4. Проста англійська у 7 класах НУШ. Мотивуюча комунікація з учнями.

Ключові питання теми: Створення мотивуючого середовища під час вивчення іноземної мови відіграє ключову роль, впровадження діяльнісного підходу в рамках реалізації концепції НУШ через вивчення і розуміння, як людський мозок сприймає і засвоює інформацію є важливим компонентом сучасної системи освіти.

Тема 5. Розвиток соціальної та громадянської компетентностей на уроках мови у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Учителі, що навчають у Новій українській школі, хочуть мати саме практичні кейси для уроків словесности, тому ділитимусь особистими напрацюваннями у викладанні мови

Тема 6. Мистецтво у 7 класах НУШ, новий етап базового предметного навчання НУШ

Ключові питання теми: Новий етап базового предметного навчання, що починається в 7 класі НУШ потребує від вчителів усвідомлення ролі ’Музичного мистецтва’ в контексті викладання інтегрованого курсу мистецької освітньої галузі

Тема 7. Економічний розвиток українських земель у складі сусідніх держав у середині XIV – на початку XVI ст.: факти, погляди, методика представлення презентації матеріалу для учнів 7 класу НУШ.

Ключові питання теми: В рамках сучасної української школи виникає велика потреба у систематизації освітнього матеріалу, яким дуже часто перевантажений як вчитель так і учень. Це впливає безпосередньо на засвоєння матеріалу як в класі так і поза межами навчального закладу. З цими проблема доводиться зіштовхуватись сучасному вчителю під час підготовки до заняття. В рамках даної теми розглянемо форми та методи ’дружнього’ викладу та засвоєння навчального матеріалу, який не повинен бути перевантажений датами та подіями, а розкривати суть розвитку подій у хронологічній послідовності з візуальними та ілюстративними матеріалами.

Тема 8. Алгебра 7 клас НУШ: індивідуальна траєкторія навчання

Ключові питання теми: З нового навчального року стартує новий етап реформи НУШ, який передбачає впровадження циклу базового навчання у 7-х класах закладів загальної середньої освіти. І цей етап потребує ґрунтовної підготовки вчителів, яка включає опрацювання нормативних документів та добір дієвих педагогічних інструментів. Подана програма допоможе вчителям швидко адаптуватися до вимог НУШ та розвити свої професійні навички.

Тема 9. Створення інтерактивного контенту для уроків мовно літературної освітньої галузі в 7 класі НУШ

Ключові питання теми: Інформаційно-цифрове середовище все більше порушує питання щодо використання не лише цифрових застосунків, але й нейромереж , як напряму штучного інтелекту в усіх галузях освіти. ШІ вже поширений у повсякденному житті, а людство наразі усвідомлює та прагне активно покращувати навички його ефективного використання. Можливості нейромереж сприяють полегшенню роботі вчителя мовно-літературної галузі. Затребуваним є підвищення ШІ-компетентності педагогів.

Тема 10. Реалізація інтеграційних зв’язків на уроках інформатики

у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Сучасний вчитель бажає максимально отримати практичних знань та умінь, чіткого зрозумілого алгоритму роботи з оновленими програмами для 7 класу НУШ, щоб забезпечити ефективний освітній процес, використовуючи сучасні підходи до навчання, зокрема інтеграційний підхід на уроках інформатики.

Тема 11. Використання ігрових технологій в професійній діяльності педагога у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Використання ігрових технологій в професійній діяльності педагога НУШ актуально, оскільки це сприяє підвищенню мотивації та інтересу учнів до навчання. Програма включає розробку і впровадження різноманітних ігор у навчальний процес для розвитку критичного мислення та творчих здібностей учнів. Вона охоплює теоретичні аспекти ігрової педагогіки, аналіз ефективних практик та приклади використання ігор у різних навчальних предметах. Також передбачає отримання практичних навичок для створення власних навчальних ігор та адаптації існуючих для своїх потреб. Особлива увага приділяється інтеграції цифрових ігрових технологій та інструментів для підвищення якості освітнього процесу.

Тема 12. Методика викладання німецької мови у 7 класах НУШ: різноманітність методів і технік.

Ключові питання теми: - Огляд основних цілей та завдань в НУШ; - Методика змішаного навчання Blended Learning/ Integriertes Lernen цифрові ресурси та платформи для вивчення німецької мови; - Різноманітність технік навчання; - Індивідуалізація навчання підхід до інклюзивного навчання.

Тема 13. Експериментальні завдання з фізики як засіб формування у здобувачів освіти ключових компетентностей на прикладі 7 класів НУШ

Ключові питання теми: Експериментальні завдання з фізики як засіб формування у здобувачів освіти ключових компетентностей на прикладі 7 класу НУШ. • Послідовність та методика виконання експериментів на уроках фізики 7 класів НУШ.

Тема 14. Розвиток навичок написання творів у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Поговоримо про те, що заважає учням писати твори, як працювати з блоками письма, де шукати ідеї, як структурувати роботу та покроково рухатися до результату

Тема 15. Нестандартні уроки біології у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Сучасний урок біології. Вимоги до ефективного уроку. Традиційний урок. Нестандартні уроки. Різноманітність нестандартних уроків біології. Приклади нестандартних уроків біології у 7 класі.

Тема 16. Алгебра у 7 класі НУШ: адаптація навчальних матеріалів.

Ключові питання теми: З нового навчального року стартує новий етап реформи НУШ, який передбачає впровадження циклу базового навчання у 7-х класах закладів загальної середньої освіти. І цей етап потребує ґрунтовної підготовки вчителів, яка включає опрацювання нормативних документів та добір дієвих педагогічних інструментів. Подана програма допоможе вчителям швидко адаптуватися до вимог НУШ та розвити свої професійні навички.

Тема 17. Використання штучного інтелекту в мовно-літературній освітній галузі у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Інформаційно-цифрове середовище все більше

порушує питання щодо використання не лише цифрових застосунків, але й нейромереж , як напряму штучного інтелекту в усіх галузях освіти. ШІ вже поширений у повсякденному житті, а людство наразі усвідомлює та прагне активно покращувати навички його ефективного використання. Можливості нейромереж сприяють полегшенню роботі вчителя мовно-літературної галузі. Затребуваним є підвищення ШІ-компетентності педагогів.

Тема 18. Творчі підходи до викладання біології у 7 класі НУШ.

Ключові питання теми: Сучасний урок біології. Вимоги до ефективного уроку. Традиційний урок. Нестандартні уроки. Різноманітність нестандартних уроків біології. Приклади нестандартних уроків біології у 7 класі.

Тема 19. Виконання експериментів на уроках фізики у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Експериментальні завдання з фізики як засіб формування у здобувачів освіти ключових компетентностей на прикладі 7 класу НУШ. • Послідовність та методика виконання експериментів на уроках фізики 7 класів НУШ.

Тема 20. Навчання написанню творів: інструменти та стратегії для 7 класу НУШ

Ключові питання теми: Поговоримо про те, що заважає учням писати твори, як працювати з блоками письма, де шукати ідеї, як структурувати роботу та покроково рухатися до результату

Тема 21. Інформатика у 7 класах НУШ. Алгоритми роботи з оновленими програмами.

Ключові питання теми: Сучасний вчитель бажає максимально отримати практичних знань та умінь, чіткого зрозумілого алгоритму роботи з оновленими програмами для 7 класу НУШ, щоб забезпечити ефективний освітній процес, використовуючи сучасні підходи до навчання, зокрема інтеграційний підхід на уроках інформатики.

Тема 22. Розвиток ціннісного ставлення на уроках історії у 7 класах НУШ. Факти, погляди та методика представлення презентації матеріалу для учнів

Ключові питання теми: В рамках сучасної української школи виникає велика потреба у систематизації освітнього матеріалу, яким дуже часто перевантажений як вчитель так і учень. Це впливає безпосередньо на засвоєння матеріалу як в класі так і поза межами навчального закладу. З цими проблема доводиться зіштовхуватись сучасному вчителю під час підготовки до заняття. В рамках даної теми розглянемо форми та методи ’дружнього’ викладу та засвоєння навчального матеріалу, який не повинен бути перевантажений датами та подіями, а розкривати суть розвитку подій у хронологічній послідовності з візуальними та ілюстративними матеріалами.

Тема 23. Оцінювання результатів навчання у 5-7 класах НУШ: нове бачення. Особливості та виклики процесу оцінювання результатів навчання

Ключові питання теми: Оцінювання результатів навчання - невід’ємна частина освітнього процесу і одна з найскладніших, оскільки оцінювання має бути об’єктивним, зрозумілим та відповідати очікуваним результатамм Державного стандарту. Питання, висвітлені у даному вебінарі, допоможуть педагогічним працівникам поглянути на процес оцінювання комплексно та неупереджено

Тема 24. Сучасні методи та освітні технології при викладанні

біології у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Сучасні теорії наук про освіту, загальної і вікової психології, методики навчання біології, основ здоров'я, теоретичні основи біологічних, наук та здоров'я людини з урахуванням компетентнісного підходу та вимог викладання в НУШ

Тема 25. Цифрові інструменти для візуалізації біологічних процесів. Онлайн платформи та симуляції для демонстрації біологічних явищ.

Ключові питання теми: Сучасні теорії наук про освіту, загальної і вікової психології, методики навчання біології, основ здоров'я, теоретичні основи біологічних, наук та здоров'я людини з урахуванням компетентнісного підходу та вимог викладання в НУШ

Тема 26. Індивідуалізація оцінювання: як враховувати особливості кожного учня — розробка індивідуальних підходів до оцінки навчальних досягнень.

Ключові питання теми: Оцінювання результатів навчання - невід'ємна частина освітнього процесу і одна з найскладніших, оскільки оцінювання має бути об'єктивним, зрозумілим та відповідати очікуваним результатамм Державного стандарту. Питання, висвітлені у даному вебінарі, допоможуть педагогічним працівникам поглянути на процес оцінювання комплексно та неупереджено

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Абетка для директора. URL: https://bit.ly/2YDTDXJ
2. Андрощук І., Ворон О. Формування інформаційної культури керівника загальноосвітнього навчального закладу в умовах післядипломної освіти. Нова педагогічна думка: наук.-метод. журн. Рівне, 2016. № 2 (86) С. 13-16.
3. Аносов І. П., Елькін М. В., Головкова М. М., Коробченко А. А. Основи науково-педагогічних досліджень : навч. посіб. Мелітополь : Видавн.

будинок ММД, 2015. 218 с. URL: https://cutt.ly/OboAZIy.
4. Барна І.В. Біологія: довідник школяра та абітурієнта / І. Барна. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 768 с.
5. Барна І.В. Загальна біологія: збірник задач. Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. 736 с.
6. Безпека під час навчання: рекомендації щодо організації укриття. URL: https://bit.ly/3YlTGVN
7. Бзовська Л., Ковнацька Р. Навчаємося через гру. Добірка ігрових вправ для учнів І-ІІІ класів. Львів : ЛМГО «Центр освітньої політики», 2020. 304 с.
8. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: [монографія]. Київ : Атіка, 2008. 684 с.
9. Бівол О. С. Проблемно-пошукові методи навчання на уроках у початкових класах як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів. Таврійський вісник освіти. 2012. № 3 (39). С. 103-107.
10. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г.Васильців, Я.Д.Кочмарик, В.І.Блонська, Р.Л.Лупак. Київ: Знання, 2013. 207 с.
11. Біла книга. Діяльнісний підхід у школі./ Р. Паркер, Б.С. Томсен.The LEGO Foundation, 2019. 75 с. URL: https://cutt.ly/H1FE8Wy
12. Біла книга. Навчання через гру та діяльнісний підхід: огляд доказів./Дж.М.Зош, Е.Дж.Хопкінс, Х.Дженсен, К.Лю, Д.Ніл, К.Хірш-Пасек, С.Л.Соліс, Д.Вайтбред. The LEGO Foundation, 2017. 39 с. URL: https://cutt.ly/h1FRr1i
13. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти, 2021. 350 с.
14. Богомолець О. В. та ін. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи) : посібник / за ред. Богомолець О.В., Рощіна Г.Г. Київ : Юстон, 2016. 211 с.
15. Богомольний Б.Р., Кононенко В.В. Медицина екстремальних ситуацій: навч. посіб. Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. 412 с. URL: https://bit.ly/3BypwoI
16. Величко Л.П. Інтегративні завдання на основі синхроністичної таблиці / Біологія і хімія в рідній шк. 2017. №5. С. 29-32.
17. Викладання біології у профільних класах. Випуск 4. Факультативний курс «Еволюція систем органів. Філогенія органічного світу». Частина І /Л.Т. Петренко, Л.П. Петренко. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 141 с.
18. Використання ігрових технологій під час вивчення біології / Уклад. К.М. Задорожний. Харків: Вид. група «Основа», 2010. 141 с.
19. Від керівника до лідера: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти / А.Уварова. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/521/12.2019.pdf
20. Вознюк О. В., Дубасенюк О. В. Цільові орієнтири розвитку особистості у системі освіти: інтегративний підхід: [монографія]. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 684 с.
21. Воронова С. В. Коуч-технологія для директора школи. Управління школою. 2018. №31-33. С. 80-94.
22. Вчимося читати. Навч.-розв. посіб. для дітей 4–6 років. У двох частинах. К.: «Фенікс», 2020. Ч.1. 272с. з іл. https://www.shelestova.com.ua/product/vchymosya-chytaty/
23. Гайдученко С. О. Мотивація персоналу. Харків : ХНУМГ, 2013. 111 с.
24. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
25. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д., Мельничук Т. Ф., Чуприк Н. В., Анохіна А. П. Етика ділового спілкування. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 344 с.
26. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Матеріали Науково-практичної конференції «Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах

НУШ». URL: http://conf.zippo.net.ua/?p=79
27. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ: матеріали наук.-практич. конф. URL: http://conf.zippo.net.ua/?p=79
28. Даниленко Л.І. Інноваційні технології у профільному навчанні старшокласників: навч.- метод. посібник. Черкаси: Редакційно-видавничий відділ Черкаського ОІПОПП, 2015. 92 с.
29. Даниленко Л.І. Фізика на уроках біології: 7-9 класи /авт.-упор. Л.І. Даниленко. Київ: Шк. світ, 2011. 120 с.
30. Дардан Т. С. Комплексні, інтегровані уроки як засіб розвитку креативності школярів. Обдарована дитина. 2013. № 5. С. 17-21.
31. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text
32. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text
33. Державний стандарт початкової освіти : Постанова КМУ від 21.02.2018 № 87. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text
34. Державний стандарт початкової освіти. URL: http://surl.li/wqqd
35. Деякі питання організації та проведення супервізії: наказ МОН від 18.10.2019 р. №1313. URL: https://bit.ly/3Vm9jeg
36. Джежелей О., Коваленко О. Вчуся читати. Навч-розвив. пос. для дітей Частина 1. Харків: Ранок, 2001. 144 с.
37. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник, 3-тє вид., випр. Київ : Академвидав, 2015. 304 с.
38. Діти та війна. Навчання технік зцілення /Патрік Сміт, Атле Дирегров, Вільям Юле. Львів: Галицька Видавнича Спілка, 2022. 108 с.
39. Для творчості дитини вірші, пісні, картини. Метод. посіб. / авт.-уклад.: Т.О.Піроженко, А. С. Шевчук. Київ : Вид. Дім «Слово», 2017. 128 с.
40. Досліджуємо світ цікаво : збірник дидактичних матеріалів до навчальних тижнів курсу «Я досліджую світ» за типовою освітньою програмою, розробленою авторським колективом під керівництвом Р.Шияна / авт.-уклад. Л.Добровольська, В.Андросова. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2018. 204 с.
41. Дуткевич Т.В. Техніка управлінської діяльності в закладі освіти. Київ: КНТ, 2020. 194 с.
42. Екстрена медична допомога / За ред. Г.Г. Рощіна. Київ: Поліграф. книга, 2009. 138 с.
43. Етика ділового спілкування : навч. посібник [Воронкова В.Г. Беліченко А.Г., Мельник В.В., Ажажа М.А.]. Київ: Магнолія, 2006, 2019. 312 с.
44. Євтух М. Б., Черкашина Т. В. Педагогічна система самопізнання і особистісно-професійного самовдосконалення : підручник. Черкаси : Видав. Чабаненко Ю. А., 2017. 348 с.
45. Єльникова Г. Управлінська культура керівника загальноосвітнього навчального закладу. Управлінська компетентність. Київ, 2005. 128 с. (Б-ка «Шкільний світ»). С. 102-109.
46. Закони екології Коммонера. URL: https://bit.ly/3VzEWjA
47. Зеленська Л. Д. Мовно-комунікативна компетентність учителя-коуча, ментора, тьютора, фасилітатора (на прикладі програми «Освітологія»). Молодь і ринок. № 9(195). 2021 С. 16-20. 28.
48. Іванік О. Рівний рівному ; посібник для менторів І Іванік О., Каравай А., Гейнек- Дагаргулія М., Лащук Ю., Кнюпа Ю. - Київ, 2018. - 57 с. - URL : https://insha-osvita.org/article/posibnYk-dlia-mentoriv-rivnvi-rivnomu/
49. Інновації, що приносять результат / упоряд. Т. М. Загорулько. Харків : Основа, 2016. 158 с.
50. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г. Л. Єфремової. Суми : вид-во «СумДПУ імені А. С. Макаренка», 2020. 444 с.
51. Ісаєва Г. Метод проєктів – ефективна технологія навчання. Підручник

для директора. Київ : Плеяди. №9-10. 2005. С.4-10.
52. Календар морально-патріотичних цінностей сучасного школяра: науково-методичний посібник / Н.М. Степанова, В.С. Кудін. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2020. 152 с.
53. Калошин В.Ф. До навчання творчого мислення. Управління школою : основа професійного зростання. 2015. № 19-21. С. 68-73.
54. Клепко С.В. Формування лідерської компетентності у школі. Полтава, 2012. С. 86-97.
55. Кобинець Я. Підходи Нової української школи, або Шлях до дитячого серця. URL: https://bit.ly/3Fjy05x
56. Компетентнісний підхід: ідеї для реалізації на уроках. URL: https://bit.ly/3iujpsL
57. Коноваленко Ю. Тьютори, Едвайсери, Коучі, Фасилітатори, Ментори, Наставники − розбираємось хто це. 2017. URL: https://bit.ly/3UjIRjX
58. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996. URL: https://bit.ly/3Wl5vu3
59. Концепція «Нова українська школа. (2016, 27 жовтня). URL: https://bit.ly/3FfTyQo
60. Коротун О. Методологічні засади змішаного навчання в умовах вищої освіти. Інформаційні технології в освіті. 2016. № 3 (28). С. 117-129.
61. Костюк А. В. (2014). Емоційний інтелект та шляхи його розвитку. Науковий вісник Херсонського державного університету, 2014. № 2. С. 85-89.
62. Кремень В. Г. Світ знання : людина, наука, освіта. Київ : Знання України, 2016. 87 с.
63. Кугуєнко Н.Ф. Активні та інтерактивні методи навчання як фактор забезпечення педагогіки успіху. Джерело пед. майстерності. 2008. № 2. С. 32-37.
64. Кудін В.С. Використання засобів інтернет-технологій під час дистанційного навчання в закладах освіти Черкащини. Навчально-методичний посібник. Черкаси. 2021. 84с.
65. Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Рузакова Г. Г. Етика ділових стосунків : навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. 310 с.
66. Лісова Н. І. На засадах нової української школи : довірча взаємодія, цінності, демократична форма управління. Slovak international scientific journal. 2018. № 15 (Vol.2). С. 13-16.
67. Лоулер Е. та ін. Мотиваційний менеджмент: теоретичний аспект. Київ, 2017. 160 с.
68. Любчак Н. М. Проєктні технології: сутність та особливості використання у навчальному процесі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Київ, 2014. Вип. 122. С. 144-150.
69. Любченко Н. В. Потенціал кластерних механізмів в управлінні освітою в умовах децентралізації влади. Вісник післядипломної освіти. Серія: Управління та адміністрування. 2016. Вип. 2 (31). С. 65-81.
70. Лютко О. М. Запровадження мотиваційного менеджменту в закладі освіти / О. М. Лютко. - Рівне : РОІГІПО, 2018. - 180 с.
71. Макаренко В.М., Туманцова О.О. Як опанувати технологію формування критичного мислення. Харків : Вид. група «Основа», 2008. 320 с.
72. Манько В. А. Проблемне навчання як актуальна науково-педагогічна проблема. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. Харків, 2006. Вип. 25. С. 102-106.
73. Мариновська О. Інтегральна технологія навчання: від теорії до практики. Початкова освіта. 2011. № 32 (608). С. 3-5.
74. Маркозова О.О. Навчання впродовж життя – необхідна передумова досягнення життєвого успіху людини. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». № 2 (29). 2016. С. 198-205.
75. Маршалл Розенберг. Ненасильницьке спілкування. Мова життя. Ранок. 2020. 263 с.
76. Матвієнко О. Інформаційний менеджмент: аналіз предметної галузі.

Вісник Книжкової палати. 2004. № 8. С. 13–17.
77. Машовець М.А., Науменко М.С. Особливості емоційно-ціннісного спілкування в сучасній українській сім'ї. Молодий вчений. 2018. № 8.1 (60.1). С. 80 – 84.
78. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. - К., 2021. - URL : https://academiq.org.ua/wp-content/'uploads/2021/07/Metodychni-rekomendatsiyi-dlva-serednih-shkil-l-Lpdf~
79. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в школах у 2022/2023 навчальному році / М-во освіти і науки України. Київ, 2022. URL: https://bit.ly/3VVlO0D
80. Мова і міжкультурна комунікація : теорія та практика : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 256 с.
81. Моргун В. Ф. Емоційний інтелект у багатовимірній структурі особистості. Постметодика, 2010. № (6)97.С. 2-15.
82. Моргун В.Ф. Емоційний інтелект у багатовимірній структурі особистості. Постметодика, 2010. № (6)97.С. 2-15.
83. Навчальна кінезіологія: проста гімнастика для мозку. URL: https://bit.ly/3XKqdVt
84. Навчання, досвід, наставництво. Інформаційний бюлетень За медичні права. Квітень 2011. № 4. С. 2-3. URL: http://lviv.medprof.org.ua/uploads/media/2-3.pdf
85. Нова українська школа : дидактичні основи STREAM-освіти в початковій школі : навчально-методичний посібник /С.Вакарін. Київ : Саміт-книга, 2021. 144 с.
86. Нова українська школа : методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного навчання : навчально-методичний посібник / М. Вашуленко. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2019. 192 с.
87. Нова українська школа : розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навчально-методичний посібник / І. Старагіна, В.Терещенко, А.Панченко. Харків : Соняшник, 2020. 176 с.
88. Новгородська Ю. Г. Маркетингові технології як засіб ефективного управління закладом освіти / Ю. Г. Новгородська И In: The 7th International scientific and practical conference "World science: problems, prospects and innovations"(March 24—26, 2021). Perfect Publishing, Toronto, Canada. - 2021. - С. 592-601.
89. Новик І., Борисенко Ю., Венгловська О., Гладкова Г., Стягунова О. Підготовка супервізорів для закладів загальної середньої освіти: комплект навчально-методичного забезпечення. Київ. УІРО. 2024. URL: https://bit.ly/3W23u8e
90. Нові вимоги до компетентностей керівників шкіл в Україні : посіб. для слухачів закладів післядипломної освіти, керівників закладів загальної середньої освіти, здобувачів вищої освіти за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами» / О. М. Отич, Л. К. Задорожна, З. В. Рябова, Л. М. Оліфіра та ін.; за заг. ред. О. М. Отич, Л. К. О. де Фонтана; НАПН України, УВУПО, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», КВЗЗСО «Одес. акад. неперв. освіти», КультурКонтакт Австрія. Київ, 2018. 74 с.
91. Онопрієнко О.В. Інструментарій оцінювання результатів компетентнісно орієнтованого навчання молодших школярів : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 72 с.
92. Онопрієнко О.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення. Український педагогічний журнал. 2016. № 4. С.36 – 42.
93. Організація роботи з розв'язання проблеми насильства в школі: навчально-методичний посібник / упорядники: Дубровська Є. В., Ясеновська М. В.; редакційна група: Алєксєєнко М. К., Дендебера М. П., Соловйова О. Д. Київ: Huss, 2011. 96 с.
94. Освітнє лідерство : від теорії до практики : монографія / За наук. рсд.

В. Р. Міляєвої ; Київський університет імені Бориса Грінченка [Електронне видання]. - Київ ; Кривий Ріг : вид. Р. А. Козлова, 2021. -296 с.
95. Основи безпеки життєдіяльності в умовах бойових дій : методичні рекомендації для позашкілля / М-во освіти і науки України. Київ, 2022. URL : https://bit.ly/3VVlO0D
96. Пантелюк М. І., Маруних І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ: ЦУЛ, 2020. 224 с.
97. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ. URL: https://conf.zippo.net.ua/?p=340
98. Підприємництво для школярів. Дія. Цифрова освіта. URL: https://osvita.diia.gov.ua/courses/pidpriemnictvo-dla-skolariv-modul-3
99. Пітерсон Д. 12 правил життя. Як перемогти хаос/ пер. з англ. Дмитро Кожедуб. 3-тє вид. Київ: Наш формат, 2021. 384 с.
100. Пішун С.Г. Позитивний ресурс власного «Я» в координатах професійної діяльності майбутнього педагога. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. Вип. 32. С. 367-372.
101. Повстин О. В. Інтеграція знань як один з дидактичних принципів сучасної освіти. URL: http://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/files/povstyn_10.pdf
102. Повстин О. В. Інтеграція знань як один з дидактичних принципів сучасної освіти. URL: http://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/files/povstyn_10.pdf.
103. Половенко О. В. Безперервна освіта педагога за індивідуальною освітньою траєкторією : навчально-методичний посібник / О. В. Половенко, Л. М. Кірішко. - Кропивницький, 2018. - 60 с.
104. Правило кисневої маски для педагогів: практичні вправи для відновлення в травматичних обставинах від Тетяни Тимошенко. URL: https://bit.ly/3uydYxV
105. Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 : наказ МОН від 06.06.2022 № 527 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН від 23.06.2022 №586). URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text
106. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 № 1133). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text.
107. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 №1133). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text.
108. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства охорони здоров’я України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text
109. Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Наказ МОН від 19.02.2021 №235. URL: https://bit.ly/3C7tkvQ
110. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації новопризначених керівників закладів загальної середньої освіти : наказ МОН від 16.09.2022 № 817. URL: https://bit.ly/3jkPBkS
111. Про об’єкти підвищеної небезпеки : Закон України від 18.01.2001 р. № 2245-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 15, ст. 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#Text
112. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст. 226. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text
113. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 05.12.2015 №

389-VIII-XII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст. 250. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text
114. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу : навч. посіб. І Л. В. Пшенична. - Суми : вид-во «СумДПУ імені А. С. Макаренка», 2016. - 520 с.
115. Регулююча дія ціннісних орієнтацій у житті дитини: моногр. [Т.О. Піроженко, І.І. Карабаєва, О.Ю. Хартман, Л.І. Соловйова, О.І. Федорчук, Л.Д. Токарєва]; за ред. Т.О. Піроженко. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 222 с. URL : https://lib.iitta.gov.ua/722164/
116. Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти : наказ МОНУ від 01.04.2022 №289. URL: http://surl.li/coorq
117. Робінсон К. Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту. / переклад з англ. Г. Лелів. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
118. Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
119. Розвиваємо громадянські компетентності : другий клас / під заг. ред. Н.Бібік, Н.Софій. Київ, 2019. URL: http://www.ussf.kiev.ua/images/project-50/2class_5-Vartist_4.pdf
120. Розвиваємо громадянські компетентності з 1 класу / під заг. ред. Н.Бібік, М.Араджіоні. Київ : ФОП «Парашин К.С.», 2018. 880 с.
121. Рябова З. В. Наукові основи маркетингового управління в освіті: монографія. Київ : Пед. думка, 2013. 268 с.
122. Сайт. Державна служба якості освіти. Інституційний аудит. URL: https://sqe.gov.ua/
123. Самопізнання і самовдосконалення в схемах, формулах, таблицях: навчально-методичний посібник / за загальною редакцією Е. А. Піньковської, Т. В. Черкашиної. Укладач А. В. Аносова. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2018. 152 с.
124. Северинова А.М. Забезпечення ефективного освітнього процесу під час викладання фізики і хімії. Педагогічний вісник. 2020. №3 (101). С.41-45.
125. Северинова А.М. Формування фізичних компетентностей учнів в умовах оновлення програм. Педагогічний вісник. 2017. №3 (89). С.38-42
126. Сеїтосманов А., Фасоля О. Нова школа у нових громадах : посібник з ефективного управління освітою в об’єднаних територіальних громадах. Київ, 2017. 128 с.
127. Сенчина Н. Г. Формування педагогічної рефлексії учителів гуманітарних спеціальностей у післядипломній освіті : автореф. дис. … канд. пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2019. 22 с.
128. Сич Т. В. Управління людськими ресурсами закладу освіти : [навч. посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Управління навчальним закладом» спеціальності 073 «Менеджмент»] І Т. В. Сич // Держ. закл. «ЛНУ імені Тараса Шевченка». - Старобільськ, 2021. - 283 с.
129. Скиба М. Цінності в школі – від глухої оборони до навігації в незвіданому. Нова українська школа.URL: https://bit.ly/3UrXXnA
130. Скидан М.А., Євдін О.М. , Могильниченко В.М., Горіцький О.В., Жихарєв О.П., Крикун О.М. Дії населення в умовах надзвичайних, несприятливих побутових та нестандартних ситуацій: практичний посібник / за заг. редак. М.А. Скидана. Київ: Атіка-Н, 2007. 92 с.
131. Стрельніков В. Ю. Роль емоційного інтелекту у забезпеченні здоров'я людини. Постметодика, 2010. № (6)97. С. 15-21.
132. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В. Кухаренко та ін. ; за ред. В. Кухаренка. Харків : Міськдрук, 2016. 284 с.
133. Технології професійного розвитку педагогів: методичний порадник ⁄ Упорядники: Тамара Михайлівна Сорочан, Марина Іванівна Скрипник; навч.-метод. посіб.; Держ. вищ. навч. зал. «Ун-т менедж. освіти». Київ,

2016. 231 с. URL: https://bit.ly/3j19Fso
134. Тимошко Г. М. Особливості розвитку організаційної культури керівника в системі управління загальноосвітнім навчальним закладом. Вісник післядипломної освіти : зб. наук. пр. / ред. кол.: О. Л. Ануфрієва та ін. Київ, 2005. Вип. 3 (16). 2011. 588 с.
135. Тимошко Г.М. Управління формуванням професійного здоров'я педагогів. Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. Київ, 2015. Вип. 83. Част. 2. 224 с. С.102-107.
136. Типові освітні програми. URL: https://bit.ly/3EW5dlM
137. Топузов О.М. Освітнє партнерство в системі загальної середньої освіти: теорія і методологія. Київ : Інститут педагогіки : Педагогічна думка, 2021. 160 с.
138. Удовицька Т. А. «Кліпове мислення» молоді: особливості прояву у процесі навчання (до постановки проблеми). Вища освіта України : теорет. і наук.-метод. часопис. Вип. 31. Т. VIII (50). Інститут вищої освіти НАПН України, 2013. С. 407–416.
139. Управлінське лідерство : виклики сьогодення : колективна монографія ; за заг. ред. В. В. Толкованова. Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. 600 с.
140. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посіб. О.І.Пометун. Київ, 2020. 104 с.
141. Фідкевич О., Богданець-Білоскаленко Н. Нова українська школа : теорія і практика формувального оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник. Київ : Генеза, 2020. 96 с.
142. Фісун О. В. Педагогічна фасилітація як багатозначний феномен. Зб. наук. праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С.Сковороди. «Засоби навчальної та науково-дослідної роботи», 2010. Вип. 34. С.133-139.
143. Фундаментальні цінності академічної доброчесності ; пер. з англ. ІІ Міжнародний центр академічної доброчесності. - 2019. - 39 с. - URL : https://www.skcptic.in.ua/wp-contcnt/uploads'lnteg-Valucs-Ukr.pdf
144. Чернявська А. Емоційний інтелект – запорука успішного навчання. Молодь і ринок, 2012. № 12. С. 136-139.
145. Чмут Т. К., Чайка Т. Л. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. Чернігів : Вид-во Знання, 2007. 204 с.
146. Шаблони для створення презентацій. URL: http://teach-inf.at.ua/load/prafika/49
147. Шлейхер А. Найкращий клас у світі: як створити освітню систему 21-го століття / Переклала з анг. Ганна Лелів. Львів: Літопис, 2018. 296 с.
148. Щербак О.І., Софій Н.З., Бович Б.Ю. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, Лілея-НВ, 2014. 136 с.
149. Як підвищити креативність? Тренінг, спрямований на формування креативності. Шкільний світ. 2007. № 23-24. С. 19-35.
150. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71
151. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71.
152. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. URL: www.coe.int/lang-cefr
153. DLL 10: DaF für Jugendliche: Deutsch als Fremdsprache.Klett Sprachen GmbH, 2016. 199 s.
154. Heick.T. The Characteristics of a Highly Effective Learning Environment. URL: http://surl.li/eakxu
155. Increasing motivation through students setting goal. URL: http://surl.li/eakxv

156. Profil européen pour la formation des enseignants de langue étrangère : un cadre de référence (Le Guide). URL: http://surl.li/ealao
157. Rubin, S., & Schechter, N. (1997). Exploring the social construction of bereavement : Perceptions of adjustment and recovery in bereaved men. American Journal of Orthopsychiatry, 67, 279–289.
158. Smit R. Formative Beurteilung im kompetenz- und standardorientierten Unterricht. URL: http://surl.li/eakye

Додаткова література:

1. Айві А. Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультування: сприяння розвитку клієнта. Пер. з англ. Київ.: Сфера, 1998. 342 с.
2. Андрющенко О.О. Сутність феномену «рефлексивні вміння педагога». Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Запоріжжя, 2016. Вип. 51 (104). С. 67-73.
3. Арват Ф. С., Коваленко Є. І., Кириленко С. В., Щербань П. М. Культура спілкування : навч. метод. посібник. Київ: ІЗМН, 1997. 328 с.
4. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ : Державна служба якості освіти, 2019. 240 с. URL: https://bit.ly/3WgK1Ou
5. Богомолець О. В. та ін. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи) : посібник / за ред. Богомолець О.В., Рощіна Г.Г. Київ : Юстон, 2016. 211 с. : іл.
6. Богомольний Б.Р., Кононенко В.В., Чуєв П.М. Медицина екстремальних ситуацій: навч. посіб. Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. 412 с. URL: https://bit.ly/3BypwoI
7. Брюховецький В.С. Ліна Костенко: Нарис творчості. К.: Дніпро, 1990. 262 с.
8. Використання Kahoot у навчально-виховному процесі: веб-сайт. URL: https://bit.ly/3Vmanig
9. Волощенко О., Козак О. Інтеграція медіаграмотності у навчальний предмет «Я досліджую світ» : навчально-методичний посібник. Київ : Академія вільної преси, Центр вільної преси, 2020. 36 с.
10. Вчимося вчитися та критично мислити. Нестандартні завдання за темами тижнів до курсу «Я досліджую світ». 1 клас. / авт. - упоряд. Н.В.Маценко, Н.В.Свір. Харків : вид. група «Основа», 2019. 133 с.
11. Головань М.С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
12. Гоулман Даніел, Бояціс Річард, Маккі Енні. Емоційний інтелект лідера / пер. з анг. Валерія Глінка. 3-тє вид. К.: Наш Формат, 2021. 288 с.
13. Гуревич Р. С., Скупий О. М. Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці майбутніх учителів. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : [зб. наук. пр.] / АПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих АПН України, Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. Київ, Вінниця : Планер, 2009. С. 33-36.
14. Даниленко Л.І. Світочі української науки: життя та наукова діяльність: метод. посібник /Л.І. Даниленко, І.Ю. Гогайзель, Л.І. Гнєд та ін. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2018. 104 с.
15. Деякі питання організації та проведення супервізії : наказ МОН від 18.10.2019 №1313. URL: https://bit.ly/3Vm9jeg
16. Дубицкий А.Е., Семенов И.А., Чепкий Л.П. Медицина катастроф. Київ: Здоров'я, 1993. 462 с.
17. Євтух М.Б., Черкашина Т.В. Педагогічна система самопізнання і особистісно-професійного самовдосконалення : підручник. Черкаси : Видав. Чабаненко Ю.А., 2017. 348 с.
18. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення викладання, оцінювання. URL: https://lenvit.ucoz.ua/ZER.pdf

19. Збірник документів по організації позашкільної освіти. Київ. 2002. 444с.
20. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Метод. посіб. / Авт. укл.: О. Пометун, Л. Пироженко. Київ : АПН, 2002. 136 с.
21. Калініна Л. М. Реформування освіти в Чеській республіці. Вересень. 2013. № 1-2 (62-63). С. 10-24.
22. Кальчева О.Ю., Місяк О.К. Методичний посібник до програми «Управління гнівом». Київ, 2015. 60 с.
23. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, №34-35, ст. 458. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text
24. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996.
25. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ від 14.12.2016 р. № 988-р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-р
26. Копильчук В. Інтегровані уроки як засіб підвищення якості знань учнів. URL: http://itcm.comp-sc.if.ua/2018/kopylchyk.pdf.
27. Копосов П. Нова українська школа : дидактичні особливості організації навчально-ігрової діяльності учнів 1-2 класів : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Фабула», 2021. 160 с.
28. Кубрак О. В. Етика ділового повсякденного спілкування. Суми : ВТД «Університетська книга», 2002. 208 с.
29. Ларіонова Н. Електронні освітні ігрові ресурси в освітньому процесі початкової школи : науково-методичний посібник. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 96 с.
30. Ломакович С.В., Панченков О.А., Терещенко В.М. Участь у проєкті PISA як потенційна можливість побачити вітчизняну освіту без «прикрас». Вісник. Тестування і моніторинг в освіті. 2015. № 11–12. С. 19–23. URL: http://surl.li/edkle
31. Лукіна Т. Види моніторингових досліджень / Т. Лукіна ; за заг. ред. О. І. Локшиної // Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи. - К. : К.І.С. - 2004.-128 с.
32. Менеджмент та маркетинг в сучасних освітніх організаціях: колект. навч. посіб. / Авт. колектив: за ред. З.В. Рябової. - Київ : НАПН України, Ун-т менедж. освіти, 2021.-273 с.
33. Морзе Н., Базелюк О., Воротникова І., Дементівська Н., Захар О., Нанаєва Т., Пасічник О., Чернікова Л. Опис цифрової компетентності педагогічних працівників. Ел.фахове видання Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 1-53. Київ, 27-28.09.2019. URL: https://bit.ly/3ineA6B
34. Нова українська школа - школа майбутнього: збірник інформаційних та дидактичних матеріалів / авт.-уклад. Л.Добровольська, В.Андросова. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2018. 182 с.
35. Нова українська школа : український правопису системі формування орфографічної компетентності в учнів початкової школи із застосуванням правил українського правопису : навчально-методичний посібник. / Н. Воскресенська, М.Коновалова, І. Літвінова, О.Якименко. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 160 с.
36. Новак В. О. Організаційна поведінка: підручник / В. О. Новак, Т.Л.Мостенська, О. В.Ільєнко. Київ: Кондор, 2013. 498 с.
37. Онопрієнко О.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення. Український педагогічний журнал. 2016. № 4. С.36-42.
38. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : методичні рекомендації. Уклад. О. М. Шевчук. Умань, 2010. 37 с.
39. Освітня програма навчального закладу. URL: https://bit.ly/3ckLjDp
40. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин. Київ: Кондор, 2008. 356 с.
41. Петрушкевич О. Ненасильницьке спілкуванняу школі – міф чи реальність? URL: https://bit.ly/3EWB2eB
42. Петрушкевич О. Ненасильницьке спілкуванняу школі – це міф чи

реальність? URL: https://bit.ly/3EWB2eB
43. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Київ : Вид. дім «Освіта». 2020. 192 с.
44. Про анкету самооцінювання : наказ Державної служби якості освіти України від 29 березня 2021№ 01-11/26. URL: https://sqe.gov.ua/law/pro-anketu-samoocinyuvannya/
45. Про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 27, ст.218. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text
46. Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 13.07.2021 № 813. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0813729-21#Text
47. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту : Постанова КМУ від 27.09.2017 №733. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF#Text
48. Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) : Наказ МОН від 14.06.2024 № 855. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-24#Text
49. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
50. Про позашкільну освіту : Закон України від 22.06.2000. №1841-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 46, ст. 393. Режим доступу: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text
51. Програма PISA (програма міжнародного оцінювання учнів). Вісник. Тестування і моніторинг в освіті. 2011. № 11–12. С. 39–68. URL: http://surl.li/edklu
52. Редько В. Г. Організація компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі. URL: http://surl.li/eaqrb
53. Редько В.Г. Конструювання змісту шкільних підручників з іноземних мов: теорія і практика: монографія / В.Г. Редько. Київ: Педагогічна думка, 2017. 628 с.
54. Романовський О.Г., Гура Т.В., Книш А.Є., Бондаренко В.В. Теорія і практика формування лідера: навч. посіб. Харків, 2017. 100 с
55. Семиліт М. В. Проектування майбутнього особистості. Черкаси, ЧОІПОПП, 2001. 88 с.
56. Скрипник М. І. Технології професійного розвитку педагогів: методичний порадник. Київ, 2016. 231 с.
57. Сухомлинський В.О. Сто порад учителеві. Сухомлинський В.О. Вибрані твори: в 5 тт. Київ: «Рад. школа», 1976. Т. 2. С. 600–601.
58. Сучасні методики викладання біології в школі / Уклад. К.М. Задорожний. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 175 с.
59. Типова освітня програма для учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко : наказ МОН України від 12.08.2022 № 743) URL: https://cutt.ly/p0l8HA1
60. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ МОН України від 10.12.2021 р. № 1340. URL: https://bit.ly/3XRhd0W
61. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посіб. / О.І. Пометун. Київ, 2020. 104 с.
62. Цифрова трансформація освіти і науки [Електронний ресурс] : сайт. URL: https://bit.ly/3iZgvys
63. Шість цеглинок методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation, 2018. 35с. URL: https://cutt.ly/b0zhk4l
64. Boissard P. L'évaluation formative: un outil de progression. URL: http://surl.li/ealag

65. European Diploma in Psychology: Draft Proposal prepared for consultation from the EuroPsy2 Project Group. Version 2.7 revised. October 2003. URL: http://www.europsy.eu.com
66. Frost R. A Task-based approach.URL: http://surl.li/eakxm
67. Lesen, Schreiben, Hören, Spielen, Sprechen: Deutsch lernen im Internet. URL: http://surl.li/eakxx
68. Sullivan, K. (2015). An Application of Family Stress Theory to Clinical Work with Military Families and Other Vulnerable Populations. Clinical Social Work Journal, 43(1), 89-97.